

Protokoll 2/2025

Tid Torsdagen den 27 mars 2025 kl. 15.30- 16.25

Plats Stora kollegiesalen, Stadshuset

Justering Måndagen den 7 april 2025,
§§ 1-6, 10-13, 16-17, 19-28

Omedelbart justerade paragrafer

Justering Torsdagen den 27 mars 2025,
§§ 7-9, 14-15, 18

Anders Göransson

Dennis Wedin

Närvarande

Beslutande ledamöter

Dennis Wedin (M) vice ordföranden

Margareta Stavling (S)

Anders Göransson (S)

Ingela Edlund (S) §§1-26, 28

Jonathan Metzger (V)

Lennart Tonell (MP)

Rita Valanko (M)

Fredrik Sand (M)

Gabriel Kroon (SD)

André Nilsson (L)

Linn Bessner (C)

Tjänstgörande ersättare

Tove Lönstad (S) för Anders Österberg (S)

Tim Schnoor (V) för Clara Lindblom (V)

Ersättare:

Bengt-Olov Tengmark (S) §§1-26, 28

Maj-Len Eklund (S)

Agneta Sundberg (V)

Felix Schartner Giertha (MP)

Robert Stahre (M)

Torbjörn Ebérus (M)

Anders Edin (SD)

Patrick Amofah (C)
Aron Modig (KD) §§1-26, 28

Tjänstemän

Förvaltningschefen Thomas Andersson, Jenni Almgren, Susanne Bengtsson, Britta Eliasson, Annika Forsing, Sverker Henriksson, Anders Jonsson, Jenny Linné, Carolina Zandén, Anders Öinert och nämndsekreterare Lykke Ask, samt borgarrådssekreteraren Sonja Pagrotsky §§1-26, 28, personalföreträdaren Luis Lopez §§ 1-6 och personalföreträdaren Eva Brynk §§ 1-6, 27.

§15**Förslag till ny avfallsplan för Stockholm 2025-2030. Svar på återremiss**

Dnr E2004-00943

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden beslutar att överlämna exploateringskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
2. Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation

Samtliga ledamöter för Moderaterna och Linn Bessner (C) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

André Nilsson (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till förslag från vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M) och Linn Bessner (C).

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 19 februari 2025.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Margareta Stavling m.fl. (S), Jonathan Metzger m.fl. (V), Lennart Tonell (MP) och Gabriel Kroon (SD) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M) och Linn Bessner (C) föreslår, med stöd av André Nilsson (L) att nämnden beslutar att delvis tillstyrka förslag till avfallsplan 2025-2030, samt därutöver anföra följande:

Stockholm ska vara ett föredöme vad gäller miljö och klimatarbete – både i Sverige och internationellt. Stockholms prognostiseras ha drygt en miljon invånare 2030 och avfallsmängden förväntas öka totalt sett. Då är det avgörande att Stockholm har en ansvarsfull, genomförbar och ambitiös avfallsplan.

Det är av största vikt att avfall både från boende och verksamma i staden minskar och tas om hand på ett resurseffektivt sätt. Avfallshanteringen ska på ett tidigt stadie vara en självklar del av stadens fysiska planering och måste anpassas till människan. Det är en förutsättning för att fler stockholmare ska förstå och vilja delta i stadens arbete för en bättre miljö inom vatten och avfall. Vi vill därför understryka vikten av att sprida information kring stadens avfallshantering. Samtidigt som tillsynen för att effektivt motverka fusk och nedskräpning måste skärpas.

Kriminalitet inom avfallshanteringen är mycket omfattande och smyger sig in i hela systemet och måste därför stoppas på allvar. Det undergräver förtroendet för stadens avfallshantering, skapar enorma kostnader för sanering och hantering, skadar både klimatet, närmiljön och biologisk mångfald samt göder kriminaliteten med miljardbelopp varje år. Staden behöver som en del av detta göra mycket mer för att förbättra tillsynen och motverka dumpning av avfall i naturen, fusk med miljöfarligt material samt skattefusk. Den myndighetsgemensamma tillsynen inom avfallsområdet som provats i staden måste kraftigt byggas ut och bli mer regel än undantag.

Tillsynen vad gäller rivningsavfall behöver också förbättras och ”big bags” som ligger kvar på gatumark ska snabbare bötställas och transporteras bort.

Från 1 januari 2025 gäller krav på utsortering och separat insamling av textilavfall från hushåll och verksamheter. Trots att staden har ansvar för att samla in textilavfall finns ännu ingen fungerande infrastruktur för denna på plats. Stockholm behöver hitta en långsiktig plan för textilåtervinning, men snabbt upprätta stationer för dessa.

Kapaciteten i Stockholms återvinningscentraler behöver öka, särskilt då centralen i Sättra lagt ner. Det behöver också bli lättare att lämna trädgårdsavfall på återvinningscentralerna – bland annat genom en platå där sly och ris kan lämnas av. För stockholmare utan tillgång till bil behöver det bli lättare och villigare att frakta bort grovsopor och större avfall till återvinningscentralerna. Mer behöver också göras för att förbättra skötseln och trivseln i anslutning till stadens återvinningsstationer.

Samtidigt behöver miljöförvaltningen tillsammans med kommunstyrelsen trygga att det fortsatt ska vara tillåtet att elda privat trädgårdsavfall under specifika veckor under våren och hösten. Stockholmare som flyttat in i moderna lägenheter med nya avfallskvarnar bör också få dispens att använda dessa.

Vidare vill vi skala upp Stockholms stads arbete med biokol i syfte att ta tillvara på till exempel park- och trädgårdsavfall. Den teknik som används inom Stockholms stad har utvecklats under ett antal år. Sedan 2017 har staden en egen tillverkning av biokol i biokolsanläggningen – ett pilotprojekt som började i Högdalen men som flyttas till Bromma. Där omvandlas park- och trädgårdsavfall till biokol, och i processen får vi förnybar energi (gas) till stadens fjärrvärmenät. Biokol har flera fördelar. Det är ett fantastiskt jordförbättringsmedel som likt en tvättsvamp håller vatten, näring och syre i jorden. Dessutom fungerar det som kolsänka i jorden vilket bidrar till en grönare stad och minskar luftens koldioxidnivå samt tar hand om förorenat dagvatten från våra gator.

Vi vill därför att Stockholm Vatten och Avfall AB i samarbete med exploateringsnämnden, trafیکنämnden, stadsdelsnämnderna, Stockholm Stadshus AB och Stockholm Exergi inventerar hur mycket biokol som staden har behov av, tittar på nytta och kostnad, samt tar fram en plan för att etablera en storskalig anläggning för produktion av biokol skyndsamt.

Det är viktigt att återbruket ökar. Därför är det välkommet att detta är en marknad som vuxit de senaste åren – både tack vare företag, föreningar och att stockholmare generellt gör medvetna val. Det här är med andra ord ett område som fungerar väl utan kommunal inblandning.

Vi vill avslutningsvis understryka behovet av att avfallshanteringen sker så kostnadseffektivt som möjligt. I hög utsträckning handlar det om att motverka och bekämpa avfallsbrottsligheten samt säkerställa att stockholmarna har tillräckligt god kunskap och högt förtroende för avfallshanteringen. Stadens kommunikationsinsatser kopplat till avfallshantering behöver därför förbättras och effektiviseras.

Beslutsgång

Vice ordföranden Dennis Wedin (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av Margareta Stavling m.fl. (S), Jonathan Metzger m.fl. (V), Lennart Tonell (MP) och Gabriel Kroon (SD).

Särskilt uttalande

Gabriel Kroon (SD) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Sverigedemokraterna värdesätter en väl fungerande och kostnadseffektiv avfallshantering som bidrar till både en ren stadsmiljö och en ansvarsfull förvaltning av gemensamma resurser. Vi ser positivt på att stadens avfallsplan för 2025–2030 betonar vikten av att minska avfallets mängd och farlighet, men vill understryka att åtgärderna måste vara realistiska och utformas med tydliga ansvarsfördelningar.

För oss är det avgörande att planens åtgärder inte medför orimliga avgiftshöjningar för hushåll och företag.

Kostnadskontroll är en nyckel för att säkra ett brett folkligt stöd och undvika att ökade ekonomiska bördor läggs på redan hårt ansträngda verksamheter och familjer. Därför anser vi att staden noggrant bör följa upp varje föreslagen åtgärd och regelbundet redovisa dess faktiska miljönytta samt kostnader.

Sverigedemokraterna kommer fortsätta verka för en rättvis, transparent och kostnadseffektiv avfallshantering, där mål om en renare miljö balanseras med omsorg om kommuninvånarnas ekonomiska förutsättningar.

Vid protokollet

Lykke Ask